

เอกสารประกอบการสอน

ชุด “ยางพารา” พืชมหัศจรรย์ถิ่นใต้

กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี (งานประดิษฐ์)

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

“ยางพารา” สัตว์ในป่าประดิดขันธ์

เล่ม 1

เรียบเรียงโดย

นางเกศินี รัชชะ

ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะชำนาญการ

โรงเรียนบ้านท่าขนอน อำเภอศีร์ชฐนิคม จังหวัดสุราษฎร์ธานี

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2

คำนำ

เอกสารประกอบการสอนเล่มนี้อยู่ในชุด “ยางพารา” พืชมหัศจรรย์ถิ่นใต้ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี (งานประดิษฐ์) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผู้จัดทำได้จัดทำเอกสารประกอบการสอนชุดนี้ขึ้นมาเนื่องจากโรงเรียนบ้านท่าখনอนตั้งอยู่ในพื้นที่ๆ อุดมสมบูรณ์ไปด้วยทรัพยากรทางธรรมชาติ หลากหลายด้วยภูมิปัญญาท้องถิ่น จึงมีความคิดที่จะนำทรัพยากรที่มีอยู่มากมายในท้องถิ่น มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน วิชางานประดิษฐ์เพื่อให้นักเรียนเกิดองค์ความรู้ที่ยั่งยืน มีทักษะกระบวนการทำงานร่วมกับผู้อื่น และสามารถนำไปประกอบอาชีพในอนาคตได้

ยางพารา เป็นพืชเศรษฐกิจสำคัญของท้องถิ่นของภาคใต้ ส่วนประกอบของยางพาราแต่ละส่วนสามารถนำมาประดิษฐ์เป็นของเล่น ของใช้ และของประดับตกแต่งได้ ขึ้นอยู่กับความคิดสร้างสรรค์ของแต่ละคน ผลงานที่ประดิษฐ์มีความสวยงามคล้ายธรรมชาติ ได้รับความนิยมในท้องตลาด ใช้ต้นทุนในการผลิตต่ำ สามารถสร้างรายได้ที่น่าพึงพอใจแก่ผู้ผลิตชิ้นงานประดิษฐ์

ผู้จัดทำได้ค้นคว้าหาความรู้ รวบรวมข้อมูล และจัดทำเอกสารประกอบการสอนชุดนี้ขึ้นมาหวังเป็นอย่างยิ่งว่าเอกสารประกอบการสอนชุดนี้จะเป็นประโยชน์แก่นักเรียน และผู้ที่สนใจได้เป็นอย่างดี ขอขอบคุณ ผอ.สรรเพชญ สารสิทธิ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านท่าখনอน คุณครูเบญจวรรณ ยวนเกิด ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนวัดประสพ คุณครูสมพร แสงแก้ว ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านแสนสุข คุณครูเพ็ญทิพย์ เมฆะจำรูญ ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนวัดท่าไทร คุณครูอาภรณ์ศรี ศรีตั้งนันท์ ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนวัดท่าไทร คุณครูจิตาภา พัฒนศรี ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนวัดเขาศรีวิชัย และคุณเมธา รัชชะ นายช่างศิลป์ 6 ว เทศบาลตำบลท่าখনอน ที่ให้การดูแลเรื่องการออกแบบและจัดรูปเล่มเอกสาร รวมทั้งผู้เชี่ยวชาญทุกท่านที่ได้ให้คำแนะนำในการผลิตเอกสารชุดนี้ ให้มีความถูกต้องสวยงามและสมบูรณ์แบบ

นางเกศินี รัชชะ

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำนำ.....	ก
สารบัญ.....	ข
คำชี้แจง.....	ค
คำแนะนำในการใช้.....	ง
เรื่อง “ยางพารา”สู่งานประดิษฐ์	
ใบความรู้ที่ 1 ความรู้พื้นฐานเรื่องงานประดิษฐ์.....	1
แบบฝึกหัดทบทวนที่ 1.....	9
ใบมอบหมายงานที่ 1	10
ใบความรู้ที่ 2 ยางพาราคุณค่ามากมาย.....	17
แบบฝึกหัดทบทวนที่ 2	22
ใบมอบหมายงานที่ 2	23
ใบความรู้ที่ 3 ยางพาราสู่งานประดิษฐ์.....	30
แบบฝึกหัดทบทวนที่ 3	39
ใบมอบหมายงานที่ 3	40
ใบความรู้ที่ 4 วัสดุและอุปกรณ์ในงานประดิษฐ์ชิ้นงานจากยางพารา.....	47
แบบฝึกหัดทบทวนที่ 4	54
ใบมอบหมายงานที่ 4	55
บรรณานุกรม.....	61
ภาคผนวก.....	62
แบบทดสอบเรื่อง “ยางพารา”พิชิตหัตถ์จรรยงินใต้.....	63
เฉลยแบบทดสอบ/เฉลยแบบฝึกหัดทบทวนและใบมอบหมายงาน.....	66
ประวัติผู้เขียน.....	78

ใบความรู้ที่

1

ความรู้พื้นฐานเรื่อง

“งานประดิษฐ์”

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. บอกความหมายและประเภทของงานประดิษฐ์ได้
2. บอกประโยชน์ของงานประดิษฐ์ได้
3. สามารถจำแนกงานประดิษฐ์แต่ละประเภทได้
4. บอกความหมายและความสำคัญของวัสดุท้องถิ่นได้
5. อธิบายหลักในการจำหน่ายผลงานประดิษฐ์ได้

สาระการเรียนรู้

1. ความหมายและประเภทของงานประดิษฐ์
2. ประโยชน์ของงานประดิษฐ์
3. ประเภทของงานประดิษฐ์
4. ความหมายและความสำคัญของวัสดุท้องถิ่น
5. หลักในการจำหน่ายผลงานประดิษฐ์

งานประดิษฐ์

ความหมาย

งานประดิษฐ์ เป็นผลงานที่เกิดจากการประดิษฐ์ตามกระบวนการสร้าง ทำ ผลิต ประกอบเป็นชิ้นงาน อย่างมีจุดหมายเพื่อประโยชน์ใช้สอยด้านต่างๆ เช่น เพื่อการประดับตกแต่ง ทำเป็นของเล่น ของใช้และอื่นๆ (ปิยวีร์ จุติพงษ์รักษา. 2553 : 2)

งานประดิษฐ์เป็นงานที่เกิดจากความคิดสร้างสรรค์ของมนุษย์ที่สร้างหรือประดิษฐ์ขึ้นด้วยวัสดุประสงค์ต่างๆ เช่น นำไปใช้สอย นำไปประดับตกแต่ง ผลิตเป็นสินค้าพื้นเมืองเพื่อจำหน่ายหรือมีหลายวัตถุประสงค์รวมกัน โดยสร้างสรรค์ไปในทางที่ดีขึ้น ซึ่งงานประดิษฐ์ที่สร้างขึ้นนั้นอาจทำเหมือนของจริง หรือริเริ่มประดิษฐ์ขึ้นใหม่ให้มีรูปร่างลักษณะที่แตกต่างไปจากของเดิม (อรุณี ลิ้มสิริ สุภารัตน์ อุ่นเมือง และสกุณา หนูแก้ว. ม.ป.ป. : 46)

ประเภทของงานประดิษฐ์

งานประดิษฐ์เกิดจากการสร้างสรรค์ของมนุษย์ ซึ่งใช้วัสดุต่างๆ กัน นำมาใช้ในชีวิตประจำวันตามวัตถุประสงค์ของงานประดิษฐ์นั้นๆ ซึ่งผลิตภัณฑ์งานประดิษฐ์ส่วนใหญ่มีค่าจนถึงประโยชน์ใช้สอย อนุรักษ์และส่งเสริมวัฒนธรรมไทยและส่งเสริมให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีในสังคม (ปิยวีร์ จุติพงษ์รักษา. 2553 : 9)

1. งานประดิษฐ์ตามประโยชน์ใช้สอย
2. งานประดิษฐ์ตามคุณค่าของงานประดิษฐ์
3. งานประดิษฐ์ตามลักษณะของวัสดุที่ใช้

1 งานประดิษฐ์ตามประโยชน์ใช้สอย

1. ของใช้ หมายถึง ชิ้นงานที่ถูกประดิษฐ์ขึ้นเพื่อประโยชน์ในการใช้งานในบ้านเรือน อาจประดิษฐ์จากวัสดุที่หลากหลาย ได้แก่ วัสดุธรรมชาติ วัสดุสังเคราะห์ และเศษวัสดุ เป็นต้น

2. ของเล่น หมายถึง ชิ้นงานที่ถูกประดิษฐ์เพื่อประโยชน์ในการเล่น ให้เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลินและในปัจจุบันผู้ประดิษฐ์ ได้คิดค้นให้ของเล่นมีประโยชน์ด้านส่งเสริมพัฒนาการทางด้านความคิดให้มากขึ้นด้วย

3. ของประดับตกแต่ง หมายถึง ชิ้นงานที่ถูกประดิษฐ์ขึ้นเพื่อประโยชน์ในการตกแต่งสถานที่ หรือร่างกายมนุษย์ หรือ ประกอบกับสิ่งอื่นๆ ให้สวยงามมากยิ่งขึ้น ได้แก่ ภาพวาด แจกันดอกไม้ สร้อย แหวน

2 งานประดิษฐ์ตามคุณค่าของงานประดิษฐ์

1. งานประดิษฐ์เชิงอนุรักษ์ไทย เป็นงานประดิษฐ์ที่ช่วยสืบสานวัฒนธรรมประเพณีไทย โบราณให้คงอยู่ส่วนใหญ่เป็นงานประดิษฐ์ที่มีหลักฐานปรากฏในประวัติศาสตร์ ที่ค้นพบตามแหล่งอารยธรรมท้องถิ่นนั้น โดยประดิษฐ์จากวัสดุชนิดเดียวกันหรือใกล้เคียงกัน แต่ที่สำคัญคือรักษารูปแบบให้คงเดิมเป็นสำคัญ เช่น ต้นเทียนพรรษา กระถางลอยใบตอง การห่ออาหารด้วยใบตอง

2. งานประดิษฐ์ตามสมัยนิยม เป็นงานประดิษฐ์ที่มีรูปแบบเปลี่ยนไปตามยุคสมัย ความต้องการของผู้ใช้ โดยเน้นความเป็นสากลนิยม ความประณีต อาจไม่จำเป็นมากนัก ส่วนใหญ่เป็นงานประดิษฐ์กึ่งอุตสาหกรรม หมายถึง ผลิตเป็นจำนวนมาก ใช้เครื่องจักรช่วยผลิตในบางขั้นตอนและใช้มือคนประดิษฐ์ร่วมด้วย ได้แก่ อุตสาหกรรมดอกไม้ประดิษฐ์ การประดิษฐ์ตุ๊กตาผ้ายัดของชาวบ้าน จังหวัดราชบุรี